

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
імені Івана Боберського
Кафедра фізичної терапії та ерготерапії**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОБСТЕЖЕННЯ, МЕТОДИ ОЦІНКИ ТА КОНТРОЛЮ ПРИ
ПОРУШЕННЯХ ДІЯЛЬНОСТІ СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ ТА ДИХАЛЬНОЇ
СИСТЕМ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

галузь знань 22 Охорона здоров'я
(шифр і назва)

спеціальність: 227 Фізична терапія та ерготерапія
(шифр і назва спеціальності)

інститут, факультет, відділення: факультети фізичної терапії та ерготерапії
та післядипломної та заочної освіти
(назва інституту, факультету, відділення)

рівень освіти: Бакалавр

Робоча програма з дисципліни «Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату» для студентів спеціальності 227 Фізична терапія та ерготерапії.

IV с. (денна форма навчання).

Розробники: доцент, канд. наук з фіз.виховання і спорту Тимрук-Скоропад К.А.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фізичної терапії та еротерапії
Протокол від “ 2” вересня 2019 року № 2

Завідувач кафедри фізичної терапії та ерготерапії

(підпис)

(Коритко З. І.)
(прізвище та ініціали)

© _____, 20__ рік
© _____, 20__ рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 3		Нормативна	
Модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування): <u>227 Фізична терапія та ерготерапія</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2019-й	2020-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		4-й	
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: згідно графіку проходження навчальних дисциплін;	Рівень вищої освіти: <u>бакалавр</u>	10 год.	
		Практичні	
		28 год	
		Самостійна робота	
		50 год	
		Вид контролю: Залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:
для денної форми навчання – 55%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – набуття студентами теоретичних знань та практичних навичок для обстеження, оцінки при порушенні діяльності серцево-судинної та дихальної систем та ознайомити студентів з різноманітними методами дослідження ССС та ДС.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

1. Засвоїти основні поняття предмету.
2. Вивчити особливості основних функціональних компонентів обстеження серцево-судинної та дихальної систем.
3. Вивчити методику проведення основних та спеціальних досліджень серцево-судинної та дихальної систем.
4. Вивчити особливості інтерпретації основних показників серцево-судинної та дихальної систем.
5. Оволодіння тестами, шкалами та опитувальниками для дослідження серцево-судинної та дихальної систем.

Після засвоєння курсу студенти будуть:

знати:

1. Особливості збору даних про функціональний стан дихальної та серцево-судинної систем.
2. Загальні та спеціальні методи дослідження.
3. Загальні та спеціальні методи дослідження дихальної та серцево-судинної систем.
4. Додаткові методи дослідження серцево-судинної та дихальної систем.
5. Основні принципи підготовки, проведення, інтерпретування методів дослідження дихальної та серцево-судинної систем.
6. Особливості проведення та інтерпретацію тестів, шкал та опитувальників у практиці фізичного терапевта

вміти:

1. Проводити загальне обстеження осіб з порушенні діяльності серцево-судинної та дихальної систем, за допомогою основних

методів дослідження, що включають збір анамнезу, огляд, пальпація та ін.

2. Проводити загальне та спеціальне обстеження для оцінки стану дихальної та серцево-судинної систем, включаючи антропометричне дослідження, перкусію, аускультацию, спірографію, пікфлоуметрію тонометрію, пульсометрію та ін.
3. Аналізувати показники, отримані після обстеження.
4. Підібрати методи та засоби контролю.
5. Співпрацювати з іншими спеціалістами сфери охорони здоров'я.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль Загальні та спеціальні методи дослідження дихальної системи.

Тема 1. Історія хвороби та анамнез. Система використання тривожних прапорців. Кардіо-респіраторні симптоми та синдроми. Загальні методи дослідження у лікарському контролі. Система використання тривожних прапорців. Кардіо-респіраторні симптоми та синдроми

Тема 2. Життєві показники. Огляд. Фізичне обстеження. Клінічні і лабораторні методи. Гематологічні методи дослідження. Дослідження сечі. Дослідження рідин із серозних порожнин. Дослідження мокротиння.

Тема 3. Спеціальні методи дослідження дихальної системи. Гази крові. Функціональні методи дослідження: спірометрія, пневмотахометрія, пікфлоуметрія. Сила дихальних м'язів, бодіплетізмографія.

Змістовий модуль 2. Загальні та спеціальні методи дослідження серцево-судинної системи. Тести, шкали та опитувальники у практиці фізичного терапевта в пульмонології та кардіології.

Тема 4. Спеціальні методи дослідження серцево-судинної системи. Навантажувальні тести у пульмонології та кардіології. Дослідження роботи серця. Огляд. Пальпація серця. Апекскардіографія, як метод оцінки верхівкового поштовху. Перкусія. Аускультация. Фонокардіографія, як метод

вивчення звукових явищ серця. Ехокардіографія. Електрокардіографія. Дослідження системи кровообігу. Сфігмографія. Реовазографія.

Тема 5. Методи візуалізації у пульмонології та кардіології. Загальні методики рентгенологічних досліджень. Спеціальні методики рентгенологічних досліджень. Інші методи неінвазивної візуалізації.

Тема 6. МКФ. Тести, шкали та опитувальники у практиці фізичного терапевта в пульмонології та кардіології. МКФ. Вимоги до тестів. Поєднання обстеження і МКФ у реабілітаційній практиці. Тести, шкали і опитувальники.

4. Структура навчальної дисципліни

Навчальний контент

Назви змістових тем	Розподіл годин			
	разом	л.	пр.	с.р.
Модуль 1				
Змістовий модуль 1.				
Тема 1. Історія хвороби та анамнез. Система використання тривожних прапорців. Кардіо-респіраторні симптоми та синдроми.	6	2	4	
Тема 2. Життєві показники. Огляд. Фізичне обстеження. Клінічні і лабораторні методи.	16	2	4	10
Тема 3. Спеціальні методи дослідження дихальної системи.	6	2	4	
Змістовий модуль 2				
Тема 4. Спеціальні методи дослідження серцево-судинної системи. Навантажувальні тести у пульмонології та кардіології.	26	2	4	20
Тема 5. Методи візуалізації у пульмонології та кардіології.	6	2	4	
Тема 6. МКФ. Тести, шкали та опитувальники у практиці фізичного терапевта в пульмонології та кардіології.	30	2	8	20
Усього:	90	12	28	50

5. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	К-сть год
1.	Кардіо-респіраторні симптоми та синдроми. Система використання тривожних прапорців. Опитування та збір анамнезу у практиці фізичного терапевта при порушеннях діяльності ССС та ДС	4
2.	Оцінювання та контроль життєвих показників. Огляд. Фізичне обстеження у практиці фізичного терапевта при порушеннях діяльності ССС та ДС	4
3.	Спеціальні методи дослідження дихальної системи. Гази крові. Функціональні методи дослідження: спірометрія, пневмотахометрія, пікфлоуметрія. Сила дихальних м'язів, бодіплетізмографія.	4
4.	Спеціальні методи дослідження серцево-судинної системи.	4
5.	Навантажувальні тести у пульмонології та кардіології.	4
6.	Методи візуалізації у пульмонології та кардіології.	4
7.	МКФ. Тести, шкали та опитувальники у практиці фізичного терапевта в пульмонології та кардіології.	4
	Разом	28

6. Самостійна робота

Самостійна

№ п/п	Назва теми	К-сть год
1.	Клінічні тести у практиці фізичного терапевта в роботі із людьми, які мають порушення та захворювання ССС та ДС	10
2.	Клінічні і лабораторні методи досліджень при порушеннях ССС та ДС	10
3.	Шкали, анкети та опитувальники для визначення рівня прояву	10

	симптомів захворювань ССС та ДС	
4.	Шкали, анкети та опитувальники для оцінювання фізичної активності, якості життя та рівня функціонування при захворюваннях ССС та ДС	10
5.	Оцінювання функції ССС та ДС у людей без патологій та спортсменів	10
	Разом	50

7. Індивідуальні завдання (для студентів, які навчаються за графіком сприяння)

- Матеріали самопідготовки;
- Самостійні роботи.

8. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять в усній та письмовій формах.

1. Опитування.
2. Перевірка завдань для самостійної роботи.
3. Перевірка матеріалів самопідготовки.
4. Виконання завдань практичних занять.

Підсумковий контроль – залік (IV семестр – денна форма).

9. Залікові вимоги

1. Які фізикальні методи обстеження ви знаєте?
2. Які дані про пацієнта отримують в ході збору анамнезу?
3. Назвіть систему тривожних прапорців?
4. Назвіть кардіо-респіраторні симптоми?
5. Назвіть кардіо-респіраторні синдроми?
6. Назвіть етапи візуального огляду пацієнта?
7. На що слід звернути увагу при загальному огляді пацієнта?
8. Що дозволяє оцінити пальпація?
9. Що дозволяє оцінити перкусія?

- 10.Що таке аускультация?
- 11.Які показники потрібно оцінити для встановлення форми грудної клітки?
- 12.Опишіть, які виділяють форму грудної клітки?
- 13.Покази для проведення спірометрії, пікфлоуметрії, пневмотахометрія?
- 14.Правила виконання пікфлоуметрії, пневмотахометрія, спірометрії?
- 15.Протипокази для проведення спірометрії, пікфлоуметрії, пневмотахометрія?
- 16.Яку інформацію можна отримати за допомогою спірометрії, пікфлоуметрії, пневмотахометрія?
17. Які спеціальні методи дослідження дихальної системи ви знаєте?
18. Якими методами дослідження можна визначити типи дихальної недостатності?
- 19.Яку інформацію можна отримати за допомогою ЕКГ, ехокардіографії?
- 20.Яку інформацію можна отримати за допомогою апекскардіографія, фонокардіографія?
- 21.Що можна оцінити за допомогою сфігмографія, реовазографія?
- 22.Які проби, тести можна використовувати у пульмонології?
- 23.Які проби, тести можна використовувати у кардіології?
- 24.Які рентгенологічні методи обстеження дихальної системи Ви знаєте?
- 25.Які ви знаєте загальні методи рентгенографії?
- 26.Які ви знаєте спеціальні методи рентгенографії?
- 27.Відмінності КТ та МРТ?
- 28.Які спеціальні методи дослідження дихальної системи ви знаєте?
- 29.Які вимоги до тестів?
- 30.Які ви знаєте тести, шкали і опитувальники у практиці фізичного терапевта в пульмонології та кардіології?

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота							Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	
20	20	20	19	7	7	7	100

11. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
61-67	E		
35-60	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Навчальна програма з дисципліни
2. Лекційний матеріал.
3. Методичні розробки до практичних занять.
4. Мультимедійні презентації до лекційного курсу.

12. Рекомендована література

Основна:

1. Виноградова Т.А. Клиническая пульмонология: пособие для студентов лечебного, педиатрического факультетов, врачей-интернов, клинических ординаторов / Т.А. Виноградова. - Гродно : ГрГМУ, 2011. - 192 с.
2. Витрук С.К. Пособие по функциональным методам исследования сердечно-сосудистой системы. К.: "Здоров'я", 1990.
3. Дощицин В. Л. Руководство по практической электрокардиографии / В. Л. Дощицин. – 2-е изд. – Москва : МЕДпресс-информ, 2015. – 408 с.
4. Клиническая лабораторная диагностика: методы исследования: Учеб. пособие для студентов спец. «Фармация», «Клиническая фармация», «Лабораторная диагностика» вузов / И.А. Зупанец, С.В. Мисюрева, В.В. Прописнова и др.; Под ред. И.А. Зупанца. — 3-е изд., перераб. и доп. — Харьков: Изд-во НФаУ: Золотые страницы, 2005. — 200 с.
5. Лучевая диагностика: Учебник Т.1./ Под. ред. Труфанова Г. Е. – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2007. – 416 с. 3. Руководство по лабораторным методам диагностики / Под. ред. Кишкун А. А., М.: ГЭОТАР-Медиа, 2007. – 782 с.
6. Мазурин А.В. Пропедевтика детских болезней / А.В. Мазурин, И.М. Воронцов. – «Фолиант». - М.:,2000. – 542 с. 2. Пропедевтика внутрішніх хвороб /Під ред. Расіна М. С., Полтава, 2004. – 419 с.
7. Методи обстеження неврологічного хворого : навчальний посібник / Л. І. Соколова, Т. М. Черенько, Т. І. Ілляш [та ін.] ; за ред. : Л. І. Соколової, Т. І. Ілляш. – Київ : Медицина, 2015. – 143 с. 2.
8. Полуэктов М. Г. Диагностика и лечение расстройств сна : краткий справочник на основе терминов 3-й версии Международной классификации расстройств сна 2014 г. / М. Г. Полуэктов. – Москва : МЕДпресс-информ, 2016. – 255 с.
9. Пропедевтика внутрішньої медицини : підручник / К. О. Бобкович, Є. І. Дзісь, В. М. Жебель [та ін.] ; за ред. М. С. Расіна. – Вінниця : Нова Книга, 2014. – 207 с.
10. Руководство по лабораторным методам диагностики / Под. ред. Кишкун А. А., М.: ГЭОТАР-Медиа, 2007. – 782 с.
11. Тимрук-Скоропад К, Павлова Ю. Критерії вибору та зміст фізичної терапії осіб із хронічним обструктивним захворюванням легень. *Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві* 2019; 4: 96–108.
12. Тимрук-Скоропад К. Використання методів дослідження в процесі легеневої реабілітації та фізичної терапії осіб з хронічним обструктивним захворюванням легень (огляд клінічних настанов). *Слобожанський науково-спортивний вісник* 2018; 4: 5–12.
13. Тимрук-Скоропад КА. Первинне оцінювання та планування фізичної терапії пацієнтів із хронічним обструктивним захворюванням легень з використанням інструментів на основі Міжнародної класифікації функціонування. *Фізична активність, здоров'я і спорт* 2018; 1: 45–53.
14. Тимрук-Скоропад КА. Реабілітаційний діагноз у системі фізичної терапії осіб з хронічним обструктивним захворюванням легень. *Pain Med* 2018; 3: 42–42.

15. Функциональная диагностика в пульмонологии: Практическое руководство/ Под. ред. Чучалина А. Г. – М.: Изд. холдинг «Атмосфера», 2009. – 192 с.
16. Цимбалюк В. І. Шкали в нейрохірургії : навчальний посібник / В. І. Цимбалюк, Т. І. Петрів. – Київ : Задруга, 2015. – 236 с.
17. Tymruk-Skoropad K. Methods of studying the effectiveness of physical therapy and pulmonary rehabilitation of COPD patients (systematic review). 2018; 4: 148–157.
18. Tymruk-Skoropad KA, Pavlova IO, Mazepa MA. System of control in the organization of pulmonary rehabilitation of persons with chronic obstructive pulmonary disease. *Heal Sport Rehabil* 2019; 5: 69–79.

Допоміжна:

1. Апанасенко Г.Л., Волгіна Л.Н. та ін. Експрес-скринінг рівня соматичного здоров'я дітей та підлітків. Методичні рекомендації. – Київ, 2000. – 11 с.
2. Букуп К. Клиническое исследование костей, суставов и мышц.- М.: Мед. лит., 2007. – 302 с. 2. Едвард Морган-мол., Мегід С. Михайло. Анестезіологія: книга 2-я.- Пер. з англ. - М.-СПб .: Видавництво БРШОМ-Невський Діалект, 2000. 366 с., Іл., 2000.
3. Карпман В.Л., Белоцерковский З.Б., Гудков И.А. Тестирование в спортивной медицине. М.: "Физкультура и спорт", 1988.
4. Китаев В. М. Лучевая диагностика заболеваний головного мозга / В. М. Китаев, С. В. Китаев. – Москва : МЕДпресс-информ, 2015. – 131 с.
5. Лучевая диагностика. Позвоночник : практическое руководство / Гервиг Имхоф, Беньямин Хальперн, Андреас М. Гернет [и др.] ; перевод с английского В. А. Климова. – 2-е изд. – Москва : МЕДпресс-информ, 2015. – 319 с.
6. Очкуренко О.М., Федотов О.В. Анатомія людини. К.: “Вища школа”, 1992.
7. Полуэктов М. Г. Диагностика и лечение расстройств сна : краткий справочник на основе терминов 3-й версии Международной классификации расстройств сна 2014 г. / М. Г. Полуэктов. – Москва : МЕДпресс-информ, 2016. – 255 с.
8. Сокрыт В.Н., Казаков В.Н., Синяченко О.В. и др. Медицинская реабилитация в артрологии: Донецк: ООО «Лыбедь», 2000.- 377 с.
9. Ультразвуковая диагностика. Практическое решение клинических проблем : руководство / Эдвард И. Блют, Кэррол Б. Бенсон, Филип У. Раллс, Мэрлин Дж. Сигел ; пер. с английского : В. С. Пилотович, Ф. И. Плешков, А. А. Рындин [и др.] ; под ред. : Г. Е. Труфанова, А. И. Кушнерова, В. В. Рязанова. – Москва : Медицинская литература, 2015.
10. Straburzynska-Migaj. Testy spiroergometryczne w praktyce klinicznej. Warszawa: Lekarskie PZWL, 2010. 210 p.
11. Tymruk-Skoropad K, Pavlova I, Sydoryk N, et al. The dynamics of the functional state of the cardio-respiratory system of patients hospitalized with

pneumonia, exacerbation of COPD, and bronchial asthma Tymruk-Skoropad. *Heal Sport Rehabil* 2020; 6: 51–58.

12. Tymruk-Skoropad K, Tsizh L, Vynogradskyi B, et al. Physical therapy in chronic obstructive pulmonary disease (analysis of the evidence-based medicine). *Physiother Q (formerly Fizjoterapia)* 2018; 26: 1–8.

Інтернет ресурси:

1. International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF) World Health Organization [Internet]. Available from: <http://www.who.int/classifications/icf/en/>

2. <https://www.nice.org.uk/guidance/ng65/resources/spondyloarthritis-in-over-16s-diagnosis-and-management-pdf-1837575441349>

3. <https://academic.oup.com/ptj/article/98/3/162/4689128>

4. https://search.pedro.org.au/advanced-search/results?abstract_with_title=diagnostic&therapy=0&problem=0&body_part=0&subdiscipline=0&topic=0&method=0&authors_association=&title=&source=&year_of_publication=&date_record_was_created=&nscore=&perpage=20&lop=and&find=Start+Search&page=2